

Nr 885

Av fröken **Stenberg m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition nr 185, angående riktlinjer för en aktiv lokaliseringspolitik m. m.*

(Lika lydande med motion nr 1086 i Andra kammaren)

I pågående lokaliseringspolitiska diskussioner är för Norrlands vidkommande transport- och kommunikationsfrågorna högst aktuella. Av landets allmänna vägnät om ungefär 96 000 km är ca 33 % beläget i de fem norrlandslänen. Enligt en av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen utförd kvalitetsgradering beträffande vägnätets tekniska standard, dess körförhållanden samt trafiksäkerhet har bl. a. vissa delar av Norrlands länsvägnät påtagliga brister vad gäller bärighetsstandard. Genomgående vägsträckor som inte har enhetliga belastningsbestämmelser hindrar en rationell transport, eftersom lasten dimensioneras av den svagaste bärighetsgraden.

Ovan nämnda kvalitetsgradering fastslår även att av huvudvägnätet är i Norrland en större andel i behov av omedelbar ombyggnad än i landet i övrigt.

I norrlandslänen visar också de tunga transporter på landsväg tendens till stark ökning, och 1963 utgjorde Norrlands lastbilsparke med minst 6 tons maximilast 22 % av landets.

Då vägtransporternas tillväxt alltså kommer att ställa ökade krav på vägnätets kvalitet torde det kunna övervägas huruvida icke den pågående uppbyggnaden av vägnätet i Norrland såsom ett effektivt lokaliseringspolitiskt medel ytterligare kunde påskyndas.

En med lokaliseringsfrämjande åtgärder sammanhängande fråga är även skattepolitiken, som felaktigt utformad blir en effektiv spärr för industriell expansion. Vi anser att generella åtgärder som vidtas för att göra det lättare för näringslivet att utvecklas är minst lika betydelsefulla som extraordinära åtgärder vidtagna genom statsmaktens försorg. Sådana generella åtgärder är t. ex. en allmän lättnad av företagsbeskattningen. Det torde böra övervägas huruvida inte speciella avskrivningsregler vid företagslokalisering inom det s. k. norra stödområdet borde införas.

Beträffande den samhälleliga lokaliseringsverksamhetens organisation bör enligt departementschefen bl. a. en utvidgad utrednings- och planeringsverksamhet komma till stånd i länen. I den härför planerade organisationen föreslås att länsarbetsdirektören och företagarföreningens direktör skall ingå i en arbetsgrupp för beredning av ärenden rörande rådgivning och före-

tagsstöd samt att den personal som lyder under dessa tjänstemän skall kunna anlitas i förekommande utredningsarbete.

Vi vill med anledning av detta förslag framhålla vikten av att tillräckliga personella resurser — specialister och fackmän — gives ovan nämnda arbetsgrupp.

Av utredningens prognoser beträffande arbetskraftsöverskottet framgår bl. a. att det för Västerbottens län fram till 1975 kommer att utgöras av ungefär 10 000 män och ett ungefär lika stort antal kvinnor.

Det är oss angeläget att påpeka att den kvinnliga arbetskraften i Norrland i hög grad — det gäller bl. a. inflyttningarna i samband med universitetet och andra institutioner — är ytterst kvalificerad sådan, men god yrkesutbildning och erfarenhet från kvalificerade arbeten på andra håll i landet.

Vi anser att detta förhållande förtjänar att speciellt uppmärksammas och vill vidare framhålla önskvärdheten av att utökade möjligheter till deltidarbete funnes att tillgå.

Förbättrade utbildningsmöjligheter med bl. a. snabb utbyggnad av universitetet i Umeå samt inrättande av teknisk högskola i Norrland är enligt vår mening även av stor betydelse för en ökad lokalisering till landsdelen. Det är också av synnerlig vikt för näringslivsfrågorna att den statliga kulturpolitiken i högre grad uppmärksammar det norrländska kulturlivet och stödjer detta bl. a. genom en enligt vår åsikt objektivare och för Norrlands vidkommande generösare fördelning av lotterimedel.

Generellt kan sägas att intensifierad forskning, kartläggning och kunskapsförmedling är ytterst viktiga moment i lokaliseringpolitiken.

Med hänvisning till ovan anförda får vi hemställa,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t måtte låta verkställa utredning och framlägga förslag om att:

A. till samhällsvetenskapliga och näringsgeografiska grenarna vid Umeå universitet anknyta forskare med inriktning på den framtida utvecklingen samt lokaliseringsproblematiken,

B. i övrigt beakta vad i motionen anförts.

Stockholm den 24 november 1964

Gunvor Stenberg

Nils-Eric Gustafsson

Per Jacobsson

Per Petersson